



Social- och omsorgsförvaltningen
Maria Lindfors

2022-05-20

Dnr ÄN 2021-192
Dnr KS 2021-310

Äldrenämnden

Motion (S) - Äldres brandsäkerhet, svar

Förslag till äldrenämndens beslut

1. Social- och omsorgsförvaltningens svar tillstyrks.

Förslag till social- och omsorgsnämndens beslut

1. Social- och omsorgsförvaltningens svar tillstyrks.

Förslag till kommunstyrelsens beslut

1. Social- och omsorgsförvaltningens svar tillstyrks.

Förslag till kommunfullmäktiges beslut

1. Motionen besvaras med hänvisning till det arbete som redan sker utifrån gällande lagstiftning rörande äldres brandsäkerhet och utifrån äldrenämndens ansvarsområde.

Ärende

Mari Hultgren (S) och Mikael Sanfridson (S) föreslår i en motion, daterad 2021-04-06, att:

- Linköpings kommun utbildar hemtjänst- och omsorgspersonal i att göra riskanalyser på individnivå för att identifiera individer i riskgrupp.
- Linköpings kommun ser till att de riskgrupper som identifieras får det mest grundläggande skyddet, en brandvarnare kopplad till larmcentral.
- Linköpings kommun utbildar biståndshandläggare till att identifiera riskgrupper och föreslå åtgärder i hemmet utifrån individuell riskanalys.
- Linköpings kommun ser över de behov av åtgärder som inte omfattas av bostadsanpassningsbidraget för att ta fram en finansieringsmodell av rätt individuellt anpassat brandskydd för dem i riskgrupp.

Redan idag utförs en del av de åtgärder som motionärerna föreslår. Social- och omsorgsförvaltningen föreslår att motionen besvaras med hänvisning till det arbete som redan sker utifrån gällande lagstiftning rörande äldres brandsäkerhet och utifrån äldrenämndens ansvarsområde.

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse – Motion (S) - Äldres brandsäkerhet, svar, 2022-05-20

Bilaga 1 – Dialog kring underlag – Svar på motion rörande äldres brandsäkerhet, RTÖG
Bilaga 2 – Motion (S) - Äldres brandsäkerhet

Bakgrund

Mari Hultgren (S) och Mikael Sanfridson (S) föreslår i en motion att:

- Linköpings kommun utbildar hemtjänst- och omsorgspersonal i att göra riskanalyser på individnivå för att identifiera individer i riskgrupp.
- Linköpings kommun ser till att de riskgrupper som identifieras får det mest grundläggande skyddet, en brandvarnare kopplad till larmcentral.
- Linköpings kommun utbildar biståndshandläggare till att identifiera riskgrupper och föreslå åtgärder i hemmet utifrån individuell riskanalys.
- Linköpings kommun ser över de behov av åtgärder som inte omfattas av bostadsanpassningsbidraget för att ta fram en finansieringsmodell av rätt individuellt anpassat brandskydd för dem i riskgrupp.

Motionärerna anser att arbetet med äldres brandsäkerhet behöver förstärkas och utvecklas. Motionärerna framhåller att utvecklingen i samhället går mot att allt fler äldre bor kvar i det egna hemmet allt längre. Individanpassat brandskydd är inte enbart en fråga för räddningstjänsten utan en fråga för kommunen i helhet och motionärerna anser att arbetet med äldres brandsäkerhet behöver förstärkas och utvecklas.

Utredning

Enligt MSB (Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap) dör ungefär 80 personer varje år i bostadsbränder i Sverige. Bland de som dör är äldre personer och personer med olika typer av funktionsnedsättningar överrepresenterade. Ålder är inte en riskfaktor i sig. Alla som har svårt att uppfatta eller snabbt sätta sig i säkerhet vid en brand är särskilt utsatta. Det finns också de som till följd av en funktionsnedsättning har ett beteende som ökar risken för brand.

I alla bostäder bör det finnas brandvarnare. Enligt Boverket är det sedan 1999 krav på att fastighetsägaren installerar brandvarnare i alla nyproducerade bostäder. Dessutom rekommenderas brandsläckare och brandfilt. Detta tillsammans med bostadens grundskydd räcker för de flesta men inte för alla.

Utifrån motionärernas frågeställningar arbetar Linköpings Kommun redan idag enligt följande:

Motionärerna föreslår att Linköpings kommun utbildar hemtjänst och omsorgspersonal i att göra riskanalyser på individnivå för att identifiera individer i riskgrupp.

Både den kommunala utföraren Leanlink och privata vårdgivare har ett arbetsgivaransvar gällande systematisk brandsäkerhetsarbete där även identifiering av riskfaktorer gällande brand både för brukare och verksamheten ingår. I de fall där man konstaterar en ökad risk för brand kan kommunen bistå

med mobila sprinkler i den riskutsattas särskilda boende. Idag hanteras de mobila sprinklerna av säkerhetsgruppen på kommunen som hjälper till med bedömning och montering i de fall verksamheterna har identifierat en riskutsatt person. Till sin hjälp för att arbeta med det systematiska brandskyddet kan verksamheterna använda sig av MSB's webbutbildning, checklista och bedömningsstöd, vilket finns länkat till på Linköpings kommuns utförarwebb.

Under 2022 kommer Lejonfastigheter på uppdrag av Social- och Omsorgsförvaltningen att göra en översyn av samtliga särskilda boenden i Linköpings kommun. En del i uppdraget är att se över brandskyddet. Resultatet av översynen ska ligga till grund för vidare åtgärder och planering. Tidsplan och arbetsgång är under utarbetande.

Motionärerna föreslår att Linköpings kommun ser till att de riskgrupper som identifieras får det mest grundläggande skyddet, en brandvarnare kopplad till larmcentral.

I de fall en individ boendes i ordinär lägenhet identifieras som en riskperson så säger lagstiftningen att det är den enskilde individen som ansvarar för sitt eget brandskydd. Lagen (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO) säger att den som äger en byggnad och den som bedriver verksamhet där, har det yttersta ansvaret för sitt brandskydd.

I de fall där man konstaterar en ökad risk för brand kan kommunen bistå med mobila sprinkler i den riskutsattas särskilda boende. Via bostadsanpassning kan individen till exempel få en fast installerad spisvakt via Bygg- och Miljönämndens bostadsanpassningsenhet. Installationen föregås dock av en bedömning från legitimerad personal som identifierar behovet.

Motionärerna föreslår att Linköpings kommun utbildar biståndshandläggare till att identifiera riskgrupper och föreslå åtgärder i hemmet utifrån individuell riskanalys.

Social- och omsorgsförvaltningen utbildar regelbundet sina biståndshandläggare i att se risker och informera om brandsäkerhet för äldre i hemmet. Biståndsbedömare har under våren 2021 inom äldrenämndens ansvarsområde genomgått socialstyrelsens utbildning: Stärkt brandskydd för särskilt riskutsatta individer. I de fall där man konstaterar en ökad risk för brand kan kommunen bistå med mobila sprinkler i den riskutsattas särskilda boende. Individuellt brandskydd kan även innefatta andra åtgärder i form av brandsäkra textilier och uppdaterade genomförandeplaner.

Motionärerna föreslår att Linköpings kommun ser över de behov av åtgärder som inte omfattas av bostadsanpassningsbidraget för att ta fram en finansieringsmodell av rätt individuellt anpassat brandskydd för dem i riskgrupp.

Bostadsanpassningsbidrag utgår från Lag (2018:222) om bostadsanpassningsbidrag där bostadsanpassningsbidrag lämnas för att anpassa och komplettera fasta funktioner i och i anslutning till en bostad. Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för ansökningar om bostadsanpassningsbidrag. För övriga installationer eller åtgärder ansvarar befintlig fastighetsägare.

Åtgärder i de enskildas ordinarie bostad faller inte inom äldrenämndens ansvarsområde.

Ekonomiska konsekvenser

I dagsläget påverkar inte förslaget de ekonomiska förutsättningarna. Om nämnderna beslutar att fortsätta utreda ett eventuellt större ansvar i den enskildes bostad utifrån utökat brandskydd så spås de ekonomiska konsekvenserna öka.

Kommunala mål

[Länk till kommunfullmäktiges övergripande mål](#)

Jämställdhet

Förslaget berör både kvinnor och män.

Samråd

Samråd har skett med Räddningstjänsten Östra Götaland, vilket redovisas i bilaga. Räddningstjänsten har beaktat skrivelsen och framför att ytterligare utredningsbehov finns om nya ställningstaganden tas utifrån koppling till äldrenämndens ansvarsområde samt andra förvaltningars och fastighetsägares ansvar.

Endast för kommundirektören.

Information eller förhandling enligt lag (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet

MBL-information eller förhandling är inte påkallad.

Kommunledningsförvaltningen

Social- och omsorgsförvaltningen

Paul Håkansson

Linda Ljungqvist

Beslutet skickas till:
Kommunstyrelsen
Motionärerna